

ЗАТВЕРДЖУЮ
Ректор ДЗВО «Університет менеджменту освіти»
Микола КИРИЧЕНКО
_____ 2024 р.

ВИСНОВОК

**Державного закладу вищої освіти «Університет менеджменту освіти»
про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації
Золочевської Ольги Федорівни на тему:
«Управління розвитком науково-методичної компетентності
учителів початкової школи»,
поданої на здобуття наукового ступеня доктора філософії з галузі знань
01 – Освіта/Педагогіка за спеціальністю 011 – освітні, педагогічні науки.**

ВИТЯГ

з протоколу № 6 засідання кафедри менеджменту освіти та права
від «16» квітня 2024 року

Присутні: Головуючий на засіданні – *Кравченко О. І.*, доктор педагогічних наук, професор, завідувачка кафедри менеджменту та права ЦПО ДЗВО «Університет менеджменту освіти»; *Сорочан Т. М.*, доктор педагогічних наук, професор, директор Центрального інституту післядипломної освіти ДЗВО «Університет менеджменту освіти»; *Кравченко Г. Ю.*, доктор педагогічних наук, доцент, завідувачка кафедри педагогіки, адміністрування і спеціальної освіти Навчально-наукового інституту менеджменту та психології; *Суржук В. В.*, кандидат економічних наук, доцент, професор кафедри менеджменту освіти та права, директор Навчально-наукового інституту менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти»; *Отамась І. Г.*, кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри професійної і вищої освіти, проректор з наукової роботи та цифровізації ДЗВО «Університет менеджменту освіти»; *Ануфрієва О. Л.*, кандидат педагогічних наук, доцент, завідувачка аспірантури та докторантури ДЗВО «Університет менеджменту освіти»; *Рябова З. В.*, доктор педагогічних наук, професор кафедри менеджменту освіти та права ЦПО ДЗВО «Університет менеджменту освіти»; *Вінніченко А. А.*, кандидат історичних наук, доцент, вчений секретар ДЗВО «Університет менеджменту освіти»; *Приходькіна Н. О.*, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки адміністрування і спеціальної освіти Навчально-наукового інституту менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти»; *Сіданіч І. Л.*, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки, адміністрування і спеціальної освіти Навчально-наукового інституту менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти»; *Тимошко Г. М.*, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки, адміністрування і спеціальної освіти Навчально-наукового інституту менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти»; *Лукіна Т. О.*,

доктор наук з державного управління, професор Інституту педагогіки Національної академії педагогічних наук України; *Коврига О. С.*, кандидат наук з державного управління, доцент, доцент кафедри менеджменту освіти та права ЦПО ДЗВО «Університет менеджменту освіти»; *Волотовська Т. П.*, кандидат педагогічних наук, заступник директора Центрального інституту післядипломної освіти ДЗВО «Університет менеджменту освіти»; *Остряньська О. А.*, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту освіти та права ЦПО ДЗВО «Університет менеджменту освіти»; *Бойченко І. В.*, доктор філософії, доцент кафедри менеджменту освіти та права ЦПО ДЗВО «Університет менеджменту освіти»; *Пікош Т. М.*, старший викладач кафедри, секретар кафедри менеджменту освіти та права ЦПО ДЗВО «Університет менеджменту освіти».

Серед присутніх 7 докторів педагогічних наук, 1 доктор з державного управління, 3 кандидати педагогічних наук, 1 кандидат економічних наук, 2 кандидати історичних наук, 1 кандидат наук з державного управління, 1 доктор філософії.

Порядок денний:

1 Надання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення дисертації на тему «Управління розвитком науково-методичної компетентності учителів початкової школи» Золочевської Ольги Федорівни кафедри менеджменту освіти і права ЦПО ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України поданого на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки.

1. Надання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення дисертації на тему «Управління розвитком науково-методичної компетентності учителів початкової школи» Золочевської Ольги Федорівни кафедри менеджменту освіти і права ЦПО ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України поданого на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки.

Головуючий засідання представляє роботу дисертанта.

Науковий керівник – **Камишин Віктор Володимирович**, член-кореспондент Національної академії педагогічних наук України, доктор педагогічних наук, старший науковий співробітник, лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки, лауреат Державної премії України в галузі освіти, в.о. директора Державної наукової установи «Український інститут науково-технічної експертизи та інформації» Міністерства освіти і науки України.

Дисертація виконувалась на кафедрі менеджменту освіти і права ЦПО ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України. Тема дисертації затверджена на засіданні Міжвідомчої ради з координації наукових досліджень з педагогічних та психологічних наук в Україні (протокол № 2 від 29.04.2022 року).

Виступили:

Здобувач, **Золочевська Ольга Федорівна**, представила презентацію за основними положеннями дисертації «Управління розвитком науково-методичної компетентності учителів початкової школи», поданої на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки.

Добрий день, шановний головуючий засідання, шановні члени кафедр, шановні присутні! Вашій увазі пропонуються результати дисертаційної роботи на тему: «Управління розвитком науково-методичної компетентності учителів початкової школи», поданої на здобуття наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки.

Дисертація виконувалась на кафедрі менеджменту освіти та права ДЗВО «Університет менеджменту освіти». Тему дисертаційного дослідження «Управління розвитком науково-методичної компетентності учителів початкової школи» затверджено на вченій раді Державного вищого навчального закладу «Університет менеджменту освіти» НАПН України (протокол № 2 від 22.02.2022 р.) і погоджено Міжвідомчою радою з координації досліджень у галузі освіти, педагогіки і психології НАПН України (протокол № 2 від 29.04.2022 р.).

Здобувачем було зазначено, що робота присвячена розв'язанню актуального питання щодо управління розвитком науково-методичної компетентності вчителів початкової школи. Обґрунтування вибору теми дослідження зумовлене: кардинальними змінами, що відбуваються в системі загальної середньої освіти і висувають нові вимоги до суб'єктів освітньої діяльності; зростанням соціального і педагогічного значення проблеми розвитку науково-методичної компетентності (НМК) вчителів початкової школи, педагогічна діяльність яких прогнозує гармонійний розвиток особистості, формування її ідеалів і цінностей.

Зміни в концептуальних основах та змісті сучасної освіти в Україні зумовлюють соціальну потребу в підготовці нового покоління педагогів, зокрема педагогів початкової освіти: конкурентоспроможних, креативних, соціально адаптованих та ініціативних, здатних до професійного зростання, саморозвитку, здатних удосконалювати власну освітню діяльність відповідно до потреб держави і громади, опановувати педагогічні інновації, застосовувати інтерактивні педагогічні технології.

Опрацювання державної нормативно-правової бази освіти та критичне осмислення наукового доробку учених і практиків підтвердило наше переконання щодо необхідності розв'язання проблеми управління розвитком науково-методичної компетентності учителів початкової школи, актуальність і доцільність якої зумовлені *суперечностями між:*

– зростаючими вимогами суб'єктів освітньої діяльності до управління розвитком науково-методичної компетентності учителів і відсутністю обґрунтованих організаційно-методичних умов щодо реалізації цього процесу в системі методичної роботи початкової школи;

– об'єктивною потребою закладів освіти в учителях, які вирізняються науково-методичною компетентністю, і недосконалістю управління її розвитком в системі методичної роботи початкової школи;

– необхідністю врахування особливостей науково-методичної діяльності вчителів початкової школи та недостатністю усвідомлення індивідуальної траєкторії розвитку науково-методичної компетентності вчителів у системі методичної роботи початкової школи.

Аналіз філософської соціологічної, психолого-педагогічної та науково-методичної літератури показав, що попри значну кількість наукових праць і належне

розроблення ученими різних аспектів досліджуваної проблеми, виявлено відсутність праць, у яких цілісно представлено результати вивчення проблеми управління розвитком науково-методичної компетентності учителів у системі методичної роботи початкової школи.

З огляду на актуальність проблеми та виявлених суперечностей її розроблення, визначено тему дисертаційного дослідження «Управління розвитком науково-методичної компетентності вчителів початкової школи».

Мета дослідження: розробити та експериментально перевірити модель управління розвитком науково-методичної компетентності вчителів у системі методичної роботи початкової школи.

Мета дослідження зумовила постановку відповідних **завдань**.

1. Розкрити теоретичні аспекти управління розвитком науково-методичної компетентності учителів початкової школи в педагогічній теорії та практиці.

2. Схарактеризувати компоненти, критерії, показники та рівні управління розвитком науково-методичної компетентності учителів початкової школи.

3. Визначити організаційно-методичні умови управління розвитком науково-методичної компетентності учителів початкової школи.

4. Розробити, теоретично обґрунтувати та експериментально перевірити модель управління розвитком науково-методичної компетентності учителів у системі методичної роботи початкової школи.

5. Підготувати методичні рекомендації щодо управління розвитком науково-методичної компетентності учителів початкової школи.

Об'єкт дослідження: управління розвитком компетентності учителів у закладах загальної середньої освіти.

Предмет дослідження: управління розвитком науково-методичної компетентності учителів початкової школи.

Для розв'язання завдань і досягнення мети використано комплекс **методів дослідження:**

– *теоретичні:* аналіз філософської, соціологічної, психологічної, педагогічної, науково-методичної літератури, навчально-методичної документації, законодавчих і нормативно-правових актів – з метою вивчення поглядів учених і практиків на проблему дослідження, обґрунтування концептуальних засад, програми і методики дослідження; дефінітивний аналіз – з метою розкриття й уточнення ключових понять дослідження; теоретичне моделювання – з метою визначення цілей, завдань, принципів, форм і методів розвитку науково-методичної компетентності учителів у системі методичної роботи початкової школи; порівняльний аналіз та узагальнення педагогічного досвіду з проблеми дослідження; систематизація та узагальнення теоретико-методологічних основ управління розвитком науково-методичної компетентності учителів початкової школи – з метою з'ясування сутності та структури науково-методичної компетентності, стану управління її розвитком у системі методичної роботи початкової школи, розроблення й обґрунтування моделі управління розвитком науково-методичної компетентності учителів початкової школи, яка розширить знання про об'єкт дослідження;

– *емпіричні*: психолого-педагогічне спостереження, бесіди, анкетування, тестування, письмове опитування, експертне оцінювання – з метою з'ясування ставлення педагогічних працівників, методистів, керівництва закладів освіти до проблеми управління розвитком науково-методичної компетентності учителів початкової школи; визначення рівня розвитку науково-методичної компетентності учителів початкової школи; педагогічний експеримент (констатувальний, формувальний) з якісним і кількісним аналізом отриманих результатів;

– *методи математичної статистики* – з метою оброблення та перевірки достовірності результатів експерименту;

– *графічні методи* – з метою унаочнення і порівняння результатів експериментальної роботи: графічні зображення, таблиці тощо.

Наукова новизна і теоретичне значення результатів дослідження полягають у тому, що *вперше* у вітчизняній педагогічній науці:

– *здійснено* цілісний аналіз проблеми управління розвитком науково-методичної компетентності учителів початкової школи;

– *визначено та схарактеризовано* організаційно-методичні умови управління розвитком науково-методичної компетентності учителів початкової школи (розвиток творчого науково-методичного (медіа) простору для розширення поля можливих науково-дослідницьких, творчих дій, проживання в цьому просторі зустрічей, подій, ситуацій, педагогічних обставин; формування позитивного психолого-емоційного клімату в педагогічному колективі; створення ситуації успіху професійної комунікації педагогів початкової школи; вектори розвитку інноваційної науково-методичної активності; позиціонування суб'єкт-суб'єктної діяльності в педагогічному колективі; експертно-аналітична умова для аналізу розвитку науково-методичної компетентності учителів початкової школи засобами моніторингу, рефлексії, гуманітарної експертизи);

– *розроблено, теоретично обгрунтовано та експериментально перевірено* модель управління розвитком науково-методичної компетентності учителів у системі методичної роботи початкової школи, яка розкриває зміст, технології, оцінки результативності досліджуваного процесу як цілісна система взаємодії концептуально-цільового, змістового, організаційно-процесуального й аналітико-результативного компонентів на засадах авторської діагностики стану сформованості управління розвитком науково-методичної компетентності учителів початкової школи на базі платформи Rediker Software в рамках проекту «Альфа» із застосуванням Інтерактивної панелі AdminPlus;

– *розроблено* «Індивідуальну освітню траєкторію» розвитку науково-методичної компетентності учителя початкової школи (шлях педагога щодо виконання індивідуальної програми, що становить комплекс заходів, розроблених з урахуванням його потреб і можливостей, які забезпечують результативне професійне зростання);

– *уточнено* зміст основних понять дослідження: «професійний розвиток учителя», «науково- методична компетентність учителя початкових класів»,

«управління розвитком науково-методичної компетентності учителя початкових класів»;

– *удосконалено* сутність, структурні компоненти науково-методичної компетентності (мотиваційно-ціннісний, теоретико-методологічний, технологічний, рефлексивний); критерії (мотиваційно-акмеологічний, когнітивний, діяльнісний, контрольно-оцінний); показники та рівні (ситуативно-інтуїтивний, нормативно-репродуктивний, активно-пошуковий, творчо-інтелектуальний) розвитку науково-методичної компетентності учителів початкової школи;

– *подальшого розвитку* набули ідеї системного підходу до управління розвитком науково-методичної компетентності учителів початкової школи.

Практичне значення одержаних результатів полягає в: *апробації та впровадженні інноваційної методики* діагностування стану сформованості компонентів управління розвитком науково-методичної компетентності учителів початкової школи на базі платформи Rediker Software в рамках авторського проекту «Альфа» із застосуванням Інтерактивної панелі AdminPlus; оновленні навчально-методичного забезпечення розвитку науково-методичної компетентності учителів початкової школи; розробленні, апробації та впровадженні в систему методичної роботи методичних рекомендацій щодо управління розвитком науково-методичної компетентності учителів початкової школи; впровадження діагностичного інструментарію для дослідження стану сформованості науково-методичної компетентності учителів початкової школи.

Розроблені методичні рекомендації щодо управління розвитком науково-методичної компетентності учителів у системі методичної роботи транслюють положення, згідно з якими буде забезпечуватися ефективність роботи методичної служби початкової школи.

Отримані результати наукового дослідження використано в розробці навчально-методичного забезпечення для управління розвитку науково-методичної компетентності учителів в умовах методичної роботи початкової школи. Зміст і результати дисертації можуть бути використані науковцями для написання монографій, підручників, посібників з теорії та методики професійної освіти, студентами для виконання магістерських, дипломних, курсових робіт, дослідниками в розробці концепцій розбудови системи післядипломної педагогічної освіти України.

Для аналізу результатів експериментального дослідження зіставлялися цифрові дані, які характеризували сформованість кожного з компонентів науково-методичної компетентності учителів закладів початкової освіти за чотирима рівнями на вхідному та підсумковому етапах оцінювання. Порівнювалися цифрові показники, встановлені у педагогів КГ та ЕГ. З метою доведення вірогідності отриманих результатів і визначення достовірності експериментального дослідження використовувалися статистичні методи обробки даних педагогічного експерименту. Порівняльний аналіз емпіричного показника F-критерію КГ і ЕГ з визначеними межами F_{krit} 1,7–1,3 за всіма компонентами показав, що F_{emp} -КГ із значенням від 0,89 до 1,02 виходить за вказані межі, а F_{emp} -ЕГ з показником від 1,3 до 1,33 підтверджує достовірність

результатів. Результати, отримані в процесі експериментальної перевірки запропонованої нами методики управління розвитком НМК учителів початкової школи на основі реалізації комплексу організаційно-методичних умов, свідчать про її ефективність і доцільність упровадження в систему методичної служби початкової школи.

Головуючий засідання, доктор педагогічних наук, професор Олена Іванівна Кравченко надавала слово для запитань усім присутнім.

1. Доктор педагогічних наук, професор Гладкова В.М.:

– Шановна Ольго Федорівно, у дисертації висвітлено п'ять завдань і шість опублікованих статей. Яка стаття відповідає якому завданню?

– Які методи було використано у дослідженні для математичної статистики?

– Які акмеологічні показники використано у роботі для визначення структури науково-методичної компетентності учителів початкової школи?

Здобувач Золочевська О.Ф.:

Відповідь на перше запитання:

Дякую за запитання.

Завдання №1

Визначити теоретичні основи управління розвитком науково-методичної компетентності учителів початкової школи в педагогічній теорії та практиці. Було опубліковано дві статті:

1. *Проблема управління розвитком науково-методичної компетентності вчителів закладів освіти першого ступеня в педагогічній теорії та освітній практиці.* Публікація в науковому виданні: *Імідж сучасного педагога* : електрон. наук. фах. журн. 2020. № 4 (193). С. 20–24.

2. *Problems of development of scientific and methodical competence of teachers in the system of methodical work of primary school.* International Journal "Information Models and Analyses" Volume 9, Number 2, © 2020, p. 144-158.

Завдання №2

Виокремити компоненти, критерії, показники та рівні управління розвитком науково - методичної компетентності учителів початкової школи.

Було опубліковано статтю в електронному науковому фаховому виданні *«Адаптивне управління: теорія і практика. Серія «Педагогіка»*. Випуск № 10 (19), 2020.

Критерії, показники та рівні науково - методичної компетентності вчителів початкової школи.

Завдання №3

Визначити та обґрунтувати організаційно-методичні умови управління розвитком науково - методичної компетентності учителів у системі методичної роботи початкової школи. Було опубліковано статтю у виданні *«Освіта та розвиток обдарованої особистості»*. Випуск № 1, 2021.

Умови управління розвитком науково-методичної компетентності вчителів початкової школи.

Завдання №4.

Розробити та експериментально перевірити модель управління розвитком науково - методичної компетентності учителів початкової школи. Опубліковано статтю у Віснику післядипломної освіти. Серія «Педагогічні науки». 2024.

Методика та результати діагностування стану сформованості науково-методичної компетентності вчителів початкової школи.

Завдання №5.

Підготувати методичні рекомендації щодо управління розвитком науково - методичної компетентності учителів у системі методичної роботи початкової школи. Опубліковано статтю в International Journal "Information Models and Analyses" Volume 8, Number 4, © 2019 p.

Methodical recommendations for managing the development of scientific and methodological competence of primary school teachers.

Відповідь на друге запитання:

Дякую за запитання.

Для розв'язання завдань і досягнення мети використано комплекс **методів дослідження:**

– *методи математичної статистики* – для оброблення та перевірки достовірності результатів експерименту;

– *графічні методи* – для унаочнення і порівняння результатів експериментальної роботи: графічні зображення, таблиці тощо.

Для аналізу результатів експериментального дослідження зіставлялися цифрові дані, які характеризували сформованість кожного з компонентів НМК учителів закладів початкової освіти І за чотирма рівнями на вхідному та підсумковому етапах оцінювання. Порівнювалися цифрові показники, встановлені у педагогів КГ та ЕГ. З метою доведення вірогідності отриманих результатів і визначення достовірності експериментального дослідження використовувалися статистичні методи обробки даних педагогічного експерименту, а саме порівняльний аналіз емпіричного показника F-критерію за методикою А. Киверялга.

Відповідь на третє запитання:

Дякую за запитання.

Мотиваційно-акмеологічний критерій це ціннісне ставлення до професійної діяльності; усвідомлення суспільної значущості педагогічної праці та її гуманістичної сутності; здатність знаходити в професійній діяльності значущий для себе сенс: відповідальність перед державою, можливість самоствердження та саморозвитку в професії; любов і прихильність до дітей;

активна дослідницька позиція, розвинені пізнавальні інтереси та здібності, спрямованість мислення на засадах рефлексивно-дослідного та методичного підходів, прагнення до перетворювальної діяльності, прагнення до творчої самореалізації і самоактуалізації.

Мотиваційно-акмеологічний критерій має відповідні рівні:

- ситуативно-інтуїтивний (уявлення про цінності та цілі професійної діяльності; учителі не бачать шляхів і можливостей

- саморозвитку в професії; інтерес і мотивація до виконання творчих науково-методичних проєктів відсутні);
- нормативно-репродуктивний (уявлення про цінності та цілі професійної діяльності розрізнені, проте вчителі виявляють потяг до виконання примітивної методичної роботи; мотивація до удосконалення методичної роботи початкової школи низька);
 - активно-пошуковий (уявлення про цінності та цілі професійної діяльності системні, глибокі; педагоги здатні знаходити особистісний сенс у здійсненні творчої науково-методичної роботи; вчитель прагне до активної науково-дослідницької та методичної роботи);
 - творчо-інтелектуальний (уявлення про цінності та цілі професійної діяльності цілісні; педагог усвідомлює суспільну значущість науково-методичної роботи вчителя початкових класів в умовах реформування школи; виявляє активну дослідницьку позицію).

2. Доктор педагогічних наук, професор Кравченко О.І.

- Які головні принципи розвитку науково-методичної компетентності учителів початкової школи?
- Яку роль відіграли авторські проєкти у процесі експерименту?

Здобувач Золочевська О.Ф.:

Відповідь на перше запитання:

Дякую за запитання.

Головні принципи розвитку НМК учителів початкової школи: системність, організація спільної діяльності учителів між собою і з методистом; опора на отриманий життєвий досвід; пріоритет самостійного навчання; принцип рефлексивності (свідоме ставлення до навчання); коригування застарілого особистісного досвіду, стереотипів, консервативних підходів; набуття мотивації в навчанні.

У ролі головного принципу розвитку НМК учителів початкової школи визначається гарантована результативність окресленого процесу, тобто отримання необхідного, цінного для учителя результату, який підвищить якість його професійної діяльності.

Відповідь на друге запитання:

Дякую за запитання.

Для вчителів які стали учасниками ЕГ були запропоновані різноманітні технології, методи, форми і засоби методичного супроводу процесу розвитку НМК.

Метод проєктів у процесі розвитку НМК учителів початкової школи ЕГ забезпечував інтеграцію самоосвітньої, методичної, науково-дослідницької діяльності та дозволяв змінити пасивну, приймаючу позицію педагога на активну роль організатора власної пізнавальної діяльності.

Обов'язковими умовами ефективного використання даного методу в процесі розвитку НМК учителів початкової школи визначено:

– наявність актуальної для професійної діяльності вчителя проблеми, практична значущість передбачуваних результатів;

– дослідницький пошук, збір, аналіз і узагальнення матеріалу для проектування;

– визначення цілей і завдань проєкту;

– підбір та практична реалізація методів дослідження;

– самостійна робота на всіх етапах проектування;

– оформлення результатів проєкту;

– обґрунтування власних висновків;

– захист (презентація) проєкту.

Робота над авторськими проєктами вимагала від учителів початкової школи високого ступеня самостійності, активної дослідницької роботи, ефективної комунікативної взаємодії.

Метод проєктів використовувався також як форма підсумкового контролю сформованості досвіду застосування отриманих учителями в ході проведення експериментальної роботи знань і умінь.

Завдання підсумкового проєкту пов'язано з презентуванням досвіду педагога щодо організації освітньої діяльності молодших школярів на основі використання сучасних педагогічних технологій.

До змісту підсумкового проєкту висувалися наступні вимоги: цілісність, інформативність, конкретність. Структурно розроблені учителями початкової школи в ЕГ підсумкові проєкти містили такі компоненти:

– анотацію проєкту (актуальність теми, аналіз проблеми, мети і завдання використання тієї чи іншої педагогічної технології в професійній діяльності педагога початкової школи);

– аналіз використаних методичних та інформаційних ресурсів із конкретного предмета та детальну характеристику логіки впровадження розроблених матеріалів в освітній процес початкової школи;

– звіт-презентацію про проведення заняття з використанням авторських методичних розробок;

– аналіз методичної роботи педагога з узагальнення та впровадження досвіду освітньої діяльності на основі отриманих у процесі участі в експерименті знань та вмінь;

– висновки щодо результативності виконання проєкту.

Працюючи над підсумковим проєктом, вчителі систематизували накопичений в процесі роботи матеріал, здійснювали аналіз своєї професійної діяльності, робили висновки, намічали можливі перспективи розвитку проєкту.

3. Доктор педагогічних наук, професор Тимошко Г. М.:

– Який досвід актуалізує проблему дослідження управління розвитку науково-методичної компетентності учителів початкової школи?

– Розкрийте сутність компонентів управління розвитком НМК учителів початкової школи.

Здобувач Золочевська О.Ф.:

Відповідь на перше запитання:

Дякую за запитання.

Сорочан Т.М. Методична робота: підготовка вчителів до реалізації концепції «Нова українська школа».

Кузнецова О. В., Одарченко В. І. Метод проєктів – сучасна технологія навчання в умовах Нової української школи.

Олефіренко Н. В. Теоретичні і методичні засади професійної підготовки майбутніх учителів початкової школи до проєктування дидактичних електронних ресурсів.

Московець Л. Самоактуалізація та самореалізація особистості: філософсько-психологічне розуміння.

Кодлюк Я. П. Дидактична підготовка майбутніх учителів початкової школи: інноваційний контекст.

Камишин В. В., Рева О. М. Методи і моделі управління розвитком академічної обдарованості: монографія. Київ: Ін-т обдарованої дитини НАПН України.

Гущина Н. І. Нова українська школа: використання інформаційно-комунікаційних технологій у 3–4 класах закладів загальної середньої освіти.

Горохівська Т.М. Особливості професійно-педагогічної діяльності як методологічної основи розвитку професійно-педагогічної компетентності викладачів. Актуальні питання гуманітарних наук.

Відповідь на друге запитання:

Дякую за запитання.

Для визначення структури науково – методичної компетентності учителя початкової школи у нашому дослідженні виокремлено компоненти мотиваційно-ціннісний, теоретико-методологічний, технологічний, рефлексивний, що мають відповідні показники, які висвітлюють і розкривають зміст досліджуваного феномену.

Мотиваційно-ціннісний компонент НМК учителя ПШ відбивається в позитивному ставленні та стійкому інтересі педагога до професійної діяльності, почутті задоволення від виконання професійних функцій.

У дослідженні ми спирались на те, що мотиваційно-ціннісний компонент анонсованої компетентності передбачає науковий стиль мислення, дослідницький світогляд, педагогічну творчість, сміливість у відстоюванні власного стилю мислення, діяльності, спілкування, гуманістичну спрямованість, та систему таких особистісних цінностей, як гуманізм, чуйність, академічну чесність тощо.

Теоретико-методологічний компонент НМК учителя ПШ відбиває систему наукових, методологічних і методичних знань, на основі яких будується цілісна картина педагогічної дійсності, систематизуються й узагальнюються результати індивідуального досвіду творчої професійної діяльності.

Технологічний компонент НМК учителя початкової школи визначає технологічну готовність (тобто сформованість гностичних, дослідницьких, методичних, методологічних умінь щодо ефективної науково-методичної роботи педагога).

Рефлексивний компонент досліджуваної компетентності відображає здатність до самооцінки власних методичних проєктів і вибору методик навчання молодших школярів.

4. Доктор педагогічних наук, професор Сіданіч І.Л.

- Чи є у вас власне бачення безперервного удосконалення професійної компетентності?
- Як ви поєднуєте зміну моральних ціннісних орієнтирів педагогів з професійним зростанням?

Здобувач Золочевська О.Ф.:

Відповідь на перше запитання:

Дякую за запитання.

Зміна характеру традиційних функцій педагогічної діяльності від нормативно-виконавського до дослідницького та інноваційного, від методичного до науково-методичного вимагає нових теоретико-методологічних знань і практичних умінь, не характерних раніше для педагогічної практики. Вже немає дефіциту інформації, як тоді, коли вчитель був їх єдиним джерелом. Інформація всюди, тому тільки вчитель-професіонал, вчитель, Який володіє різноманітними підходами для впровадження сучасних форм навчання, орієнтується в просторі педагогічних інновацій, досконало володіє науково методичною компетентністю, постійно знаходиться в творчому пошуку ефективних методик і технологій навчання, є сам автором-розробником нових методик і технологій, навчальних посібників і методичних рекомендацій тощо може зацікавити та мотивувати дитину до отримання нових знань, навчити учнів критично мислити, ставити цілі та досягати їх, працювати онлайн у команді, прищепити вміння і бажання навчатися впродовж життя і використовувати набуті знання в подальшому житті.

Необхідність швидкого реагування вчителів на постійно мінливі умови життя суспільства актуалізувала проблему розвитку та вдосконалення професійно-педагогічної компетентності вчителя ПШ, і як важливої її складової – науково-методичної компетентності.

Відповідь на друге запитання:

Дякую за запитання.

Розроблені методичні рекомендації щодо управління розвитком науково-методичної компетентності вчителів у системі методичної роботи початкової школи транслюють положення, згідно з якими забезпечуватиметься ефективність роботи методичної служби початкової школи. У рекомендаціях зазначено, що розвитку науково-методичної компетентності кожного педагога початкової школи сприяє така організація методичної роботи в освітній установі, за якої: усі члени педагогічного колективу мають чіткі уявлення про значущість науково-методичного вдосконалення в умовах конкретної установи; усі члени педагогічного колективу мають внутрішню мотивацію, яка спрямована на поліпшення результату їх науково-методичної та професійної діяльності, що підтримується і регулюється адміністрацією освітнього закладу; освітня

діяльність в установі будується на принципах нової освітньої парадигми Концепції Нової української школи з урахуванням контексту суб'єкт-суб'єктних відносин на основі дотримання вимог програмного, цільового та системного управління; зміна системи морально-ціннісних орієнтирів педагогів спрямована на безперервне вдосконалення професійної компетентності з метою поліпшення якості навчання, виховання і життя учнів.

5. Доктор наук з державного управління, професор Лукіна Т. О.

– Що лежить в основі запропонованих рівнів науково-методичної компетентності учителів початкової школи?

Здобувач Золочевська О.Ф.:

Відповідь на перше запитання:

Дякую за запитання.

Для здійснення діагностування стану сформованості визначених компонентів на базі платформи Rediker Software в рамках проекту «Альфа» із застосуванням Інтерактивної панелі AdminPlus було виокремлено критерії: (мотиваційно-акмеологічний, когнітивний, діяльнісний, контрольно-оцінний), відповідні показники та **рівні** управління розвитком НМК вчителів початкової школи:

- Ситуативно- інтуїтивний (низький)
- Нормативно- репродуктивний (середній)
- Активно- пошуковий (достатній)
- Творчо-інтелектуальний (високий)

Мотиваційно-акмеологічний критерій:

Ситуативно- інтуїтивний рівень (низький) - уявлення про цінності та цілі професійної діяльності; учителі не бачать шляхів і можливостей саморозвитку в професії; інтерес і мотивація до виконання творчих науково-методичних проєктів відсутні.

Нормативно- репродуктивний (середній) - уявлення про цінності та цілі професійної діяльності розрізнені, проте вчителі виявляють потяг до виконання примітивної методичної роботи; мотивація до удосконалення методичної роботи початкової школи низька.

Активно- пошуковий (достатній) - уявлення про цінності та цілі професійної діяльності системні, глибокі; педагоги здатні знаходити особистісний сенс у здійсненні творчої науково-методичної роботи; вчитель прагне до активної науково-дослідницької та методичної роботи.

Творчо-інтелектуальний (високий) - уявлення про цінності та цілі професійної діяльності цілісні; педагог усвідомлює суспільну значущість науково-методичної роботи вчителя початкових класів в умовах реформування школи; виявляє активну дослідницьку позицію.

Когнітивний:

Ситуативно- інтуїтивний рівень (низький) - теоретико-методологічні знання уривчасті, безсистемні, виявляються лише епізодично.

Нормативно-репродуктивний (середній) - теоретико-методологічні знання не систематизовані; продуктивність мислення низька; активність до використання нових знань невелика.

Активно-пошуковий (достатній) - теоретико-методологічні знання систематизовані; учитель усвідомлює необхідність розширення власної обізнаності для досягнення позитивних результатів власної науково-методичної діяльності.

Творчо-інтелектуальний (високий) - теоретико-методологічні знання глибокі, усвідомлені; мислення логічне і творче; аналітико-синтетичне ставлення до нової інформації; самостійність і активність у використанні нових знань.

Діяльнісний:

Ситуативно-інтуїтивний рівень (низький) - методичні, методологічні вміння вчителя є дещо застарілими та консервативними.

Нормативно-репродуктивний (середній) - педагог виявляє лише деякі методичні, методологічні вміння, що мають репродуктивний характер.

Активно-пошуковий (достатній) - учитель усвідомлено обирає способи здійснення професійної діяльності.

Творчо-інтелектуальний (високий) - сформована цілісна система дослідницьких, методичних, методологічних вмінь, необхідних для втілення творчих задумів у педагогічному процесі початкової школи.

Контрольно-оцінний:

Ситуативно-інтуїтивний рівень (низький) - не здатен до критичного аналізу, осмислення та оцінки результатів власної науково-методичної роботи.

Нормативно-репродуктивний (середній) - не завжди здатен до критичного аналізу, осмислення та аналізу, оцінки результатів власної науково-методичної роботи.

Активно-пошуковий (достатній) - усвідомлене прагнення до критичного аналізу, оцінки результатів власної педагогічної діяльності.

Творчо-інтелектуальний (високий) - здатен до критичного аналізу, осмислення та аналізу, оцінки результатів власної науково-методичної роботи з урахуванням сучасних методологічних підходів.

Показником творчо-інтелектуального рівня розвитку НМК учителів початкової школи є висока розвиненість зазначених компонентів і їх цілісна єдність. Від ступеня сформованості показників залежить рівень розвитку досліджуваної компетентності вчителя початкових класів і подальша траєкторія його наукового саморозвитку.

6. Доктор педагогічних наук, професор Рябова З.В.

– Які умови управління розвитком науково-методичної компетентності визначено та теоретично обґрунтовано у вашій роботі?

– Що ви розумієте під управлінням розвитку науково-методичної компетентності учителів початкової школи?

– На роботи яких авторів ви спиралися для визначення умов?

Здобувач Золочевська О.Ф.:

Відповідь на перше запитання:

Дякую за запитання.

У роботі визначено та теоретично обгрунтовано організаційно-методичні умови управління розвитком науково-методичної компетентності вчителів початкової школи:

- створення творчого освітнього (медіа) простору (створення шкільного науково-методичного освітнього простору для розширення поля можливих науково-дослідницьких, творчих дій, проживання в цьому просторі зустрічей, подій, ситуацій, педагогічних обставин);
- створення позитивного психолого-емоційного клімату в педагогічному колективі (облаштування творчого розвивального укладу шкільного життя початкової школи);
- створення ситуації успіху професійної комунікації педагогів початкової школи (організація спільного пошуку робочих орієнтирів, міжособистісних зустрічей і діалогу, співтворчості, співпраці в педагогічному колективі початкової школи);
- вектори розвитку інноваційної науково-методичної активності (використання досвіду інноваційної науково-методичної педагогічної та управлінської діяльності початкової школи);
- позиціонування суб'єкт-суб'єктної діяльності в педагогічному колективі (впровадження активних та інтерактивних методів, технологій, форм науково-методичного, професійно-особистісного розвитку вчителів початкової школи в напрямі розвитку науково-методичної компетентності);
- експертно-аналітична умова (експертна оцінка й аналіз розвитку науково-методичної компетентності вчителів початкової школи засобами моніторингу, рефлексії, гуманітарної експертизи);

Відповідь на друге запитання:

Дякую за запитання.

У дослідженні поняття «управління розвитком науково-методичної компетентності учителів закладів освіти» розглядається як складний, багатогранний, педагогічно спрямований процес, який характеризується керованістю, організованістю, передбачуваністю та завершеністю результатів.

Управління розвитком НМК учителів початкової школи має спрямовуватися на реалізацію пріоритетних положень Концепції НУШ.

Управління розвитком НМК учителів початкової школи як системне знання про принципи і способи практико-орієнтованих педагогічних дій, цілісне розуміння механізмів власної діяльності має стати гідною відповіддю на виклики сьогодення.

Відповідь на третє запитання:

Дякую за запитання.

Це роботи таких авторів:

Гущина Н. І. Нова українська школа: використання інформаційно-комунікаційних технологій у 3–4 класах закладів загальної середньої освіти.

Горохівська Т.М. Особливості професійно-педагогічної діяльності як методологічної основи розвитку професійно-педагогічної компетентності викладачів. Актуальні питання гуманітарних наук.

Олефіренко Н. В. Теоретичні і методичні засади професійної підготовки майбутніх учителів початкової школи до проектування дидактичних електронних ресурсів.

Московець Л. Самоактуалізація та самореалізація особистості: філософсько-психологічне розуміння.

Кодлюк Я. П. Дидактична підготовка майбутніх учителів початкової школи: інноваційний контекст.

Камишин В. В., Рева О. М. Методи і моделі управління розвитком академічної обдарованості.

7. Доктор педагогічних наук, професор Кравченко Г.Ю.:

– Чи ототожнюєте ви поняття «Індивідуальна освітня траєкторія» та «Індивідуальний маршрут»?

Здобувач Золочевська О.Ф.:

Відповідь на запитання:

Дякую за запитання.

Під час проведення експерименту кожен вчитель мав змогу спланувати індивідуальну освітню траєкторію, скласти індивідуальну програму розвитку НМК педагогів – один з можливих проектів його діяльності з самовдосконалення в професії початкової школи. Пройти свій власний маршрут.

Індивідуальна освітня траєкторія – це реально пройдений педагогом шлях у напрямі досягнення наміченої мети.

Під індивідуальним маршрутом ми розуміємо задум педагога щодо власного просування в професійному та особистісному саморозвитку, це шлях педагога щодо виконання індивідуальної програми, що становить комплекс заходів, розроблених з урахуванням його потреб і можливостей, які забезпечують результативне професійне зростання.

Головуючий засідання, доктор педагогічних наук, професор Олена Іванівна Кравченко:

Надається слово для запитання Остряньській О. А., кандидату педагогічних наук, старшому науковому співробітнику.

8. Кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник Остряньська О.А.

– Яке значення у роботі має слово квест?

Здобувач Золочевська О.Ф.:

Відповідь на запитання: Дякую за запитання.

Квест (від англ. quest — пошук, пошуки пригод) — аматорське спортивно-інтелектуальне змагання, основою якого є послідовне виконання задалегідь підготовлених завдань командами або окремими гравцями.

Під час гри команди вирішують логічні завдання, здійснюють пошук на місцевості, будують оптимальні маршрути переміщення, шукають оригінальні рішення і підказки. Після завершення чергового завдання команди переходять до виконання наступного. Перемагає команда, що виконала всі завдання швидше за інших.

Головуючий засідання, доктор педагогічних наук, професор Олена Іванівна Кравченко:

Надається слово к. істор. н., доценту, доценту кафедри професійної та вищої освіти ЦПО ДЗВО «Університет менеджменту освіти», проректору з наукової роботи та цифровізації І.Г. Отамась.

9. Кандидат історичних наук, проректор з наукової роботи та цифровізації, Отамась Інна Григорівна

- Розкрийте сутність першої умови управління НМК, а саме «Створення творчого освітнього простору»?

Здобувач Золочевська О.Ф.:

Відповідь на запитання: Дякую за запитання.

Створення творчого освітнього (медіа) простору – створення шкільного науково-методичного освітнього простору для розширення поля можливих науково-дослідницьких, творчих дій, проживання в цьому просторі зустрічей, подій, ситуацій, педагогічних обставин.

Структуру методичного освітнього простору репрезентуємо як цілісне єдине утворення, що складається з взаємодіючих ліній-просторів, ступенів, пластів, «середовищ» соціально-освітніх ситуацій, які забезпечують прояв активності, творчості, потенційних можливостей педагогів початкової школи в процесі здійснення науково-методичної роботи.

Головуючий засідання, доктор педагогічних наук, професор Олена Іванівна Кравченко:

Надається слово доктору філософії, доценту кафедри менеджменту освіти та права ЦПО ДЗВО «Університет менеджменту освіти» *Бойченко І. В.*

10. Доктор філософії Бойченко І. В.:

- На що зорієнтована навчально - методична та науково - методична робота?
- Які нормативні документи свідчать про необхідність розв'язання проблеми розвитку науково-методичної компетентності учителів початкової школи в контексті реформи загальної середньої освіти?

Здобувач Золочевська О.Ф.:

Відповідь на перше запитання:

Дякую за запитання.

Проблема розвитку НМК учителів початкової школи знайшла своє вираження в нормативних документах, що свідчить про необхідність її розв'язання в контексті реформи загальної середньої освіти.

У Законі України «Про повну середню загальну освіту» (2020 р.) зазначено, що вчитель має постійно підвищувати професійний рівень у системі післядипломної освіти.

В Законі України «Про повну середню загальну освіту» окреслено вимоги до вчителя, якого потребує українське суспільство «вчитель – це особа з високими культурними та моральними якостями, яка має відповідну педагогічну освіту, належний рівень професійної підготовки, здійснює педагогічну діяльність, забезпечує результативність та якість своєї роботи, фізичний і психічний стан здоров'я якої дозволяє виконувати професійні обов'язки в закладах загальної середньої освіти».

У «Професійному стандарті вчителя нового покоління» (2020 р.) зазначено, що ключем до успіху освітніх реформ є, в першу чергу, учитель із сучасною професійною підготовкою і належним соціальним статусом. Одне з основних завдань професійного стандарту вчителя – це дати змогу вчителю спланувати свою траєкторію розвитку й розуміння побудови професійної кар'єри на основі рефлексії своєї педагогічної діяльності.

Актуальність проблеми розвитку НМК учителів початкової школи підсилюється наказом Міністерства освіти та науки України «Про затвердження кваліфікаційних характеристик професій (посад) педагогічних та науково-педагогічних працівників навчальних закладів».

У наказі окреслено вимоги до змістової і процесуальної складових НМК учителів початкової школи:

1) «вчитель здійснює навчання та виховання учнів, сприяє формуванню загальної культури особистості, соціалізації; планує навчальний матеріал з української мови, читання, математики та інших загальноосвітніх предметів, які викладає»;

2) «використовує різноманітні форми, прийоми, методи і засоби навчання; забезпечує виконання навчальних програм, освоєння учнями вимог Державного стандарту початкової загальної освіти в повному обсязі»;

3) «вносить пропозиції щодо вдосконалення навчально-виховного процесу»;

4) «підтримує навчальну дисципліну, режим відвідування занять, поважаючи гідність, права і свободу учнів відповідно до Закону України “Про освіту” та Конвенції “Про права дитини”»;

5) «бере участь у діяльності методичних об'єднань та інших форм методичної роботи».

У «Методичних рекомендаціях до викладання навчальних предметів у загальноосвітніх навчальних закладах» знайшли своє вираження зміни щодо оновлення змісту початкової освіти; підготовки і проведення уроків як основної форми організації освітньої діяльності в умовах класно-урочної системи; розширення діапазону організаційних форм, методів навчання та способів навчальної взаємодії.

У Концепції НУШ наголошується на важливості НМК та її функціональній спроможності: «Успішний учитель та фахівець – вирішить дуже багато питань щодо якості викладання, комунікації з дітьми та адміністрацією школи, ... – людина, яка любить свій предмет, яка його фахово викладає».

Відповідь на друге запитання:

Дякую за запитання.

Сучасна система методичної роботи зорієнтована на стратегічну мету забезпечення нового, більш високого рівня якості освіти, який передбачається концепцією «Нова українська школа».

Як відомо до завдань методичної роботи віднесено:

- підвищення наукового рівня вчителя: підготовка вчителя до засвоєння ним змісту нових програм і технологій їх реалізації;
- постійне ознайомлення з досягненнями психолого-педагогічних дисциплін і методик викладання;
- і втілення у шкільну практику передового педагогічного досвіду, творче використання перевірених рекомендацій;
- збагачення новими, прогресивними і досконалими методами і засобами навчання; постійне вдосконалення навичок самостійної роботи вчителя, надання йому кваліфікаційної допомоги як у питаннях теорії, так і в практичній діяльності, у підвищенні результативності його педагогічної праці.

Навчально-методична робота передбачає:

- контроль якості навчальних занять;
- підготовку молодих вчителів і контроль їхнього професійного зростання;
- розробку методичних матеріалів до кожного уроку: від планів проведення занять до узагальнення методичних прийомів викладання предмета;
- планування і проведення досвідченими вчителями відкритих уроків із метою передачі методичного досвіду;
- розробку структурно-логічних схем і тематичних планів вивчення предметів і складання документів щодо матеріально-технічного забезпечення уроків (картки, журнали тощо).

Науково-методична робота спрямовується не лише на вдосконалення методик навчання та виховання, якими вже володіють учителі, а на супровід інновацій, створення нового освітнього контексту, в якому вчителі та діти є партнерами у пізнавальній діяльності, а зміст освіти стає рушієм особистісного розвитку дитини.

Науково-методична робота - це цілісна, заснована на досягненнях науки й передового педагогічного досвіду система взаємопов'язаних дій, що забезпечують безперервний розвиток творчої особистості педагога, формування єдиного колективу педагогів-дослідників, і, нарешті, підвищення освітнього рівня навчального закладу в умовах інтенсивної інноваційної діяльності.

Головуючий засідання, доктор педагогічних наук, професор Олена Іванівна Кравченко:

– Шановні присутні, чи є запитання до Золочевської Ольги Федорівни? Запитань немає. Слово надається науковому керівникові Камишину Віктору Володимировичу.

Камишин Віктор Володимирович – член-кореспондент Національної академії педагогічних наук України, доктор педагогічних наук, старший науковий співробітник, лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки, лауреат Державної премії України в галузі освіти, в.о. директора Державної наукової установи «Український інститут науково-технічної експертизи та інформації» Міністерства освіти і науки України:

Золочевська Ольга Федорівна є аспірантом ДЗВО «Університет менеджменту освіти», впродовж навчання та роботи над дослідженням показала себе відповідальним здобувачем, продемонстрував наполегливість, нестандартність підходів до опрацювання визначеної тематики дослідження, широту наукових поглядів, відповідальність до проведення експерименту, доскональне вивчення першоджерел. У впровадженні результатів роботи необхідно відмітити широту та обсяг проведених експериментальних досліджень. Розроблені методичні рекомендації щодо управління розвитком науково-методичної компетентності вчителів у системі методичної роботи закладів заслуговують позитивної оцінки з урахуванням їх практичної цінності.

Виконання індивідуальних планів навчальної і наукової роботи завжди виконувалось вчасно та в повному обсязі, по деяких пунктах навіть з випередженням графіку, особливо враховуючи обставини, пов'язані з пандемією COVID-19 та збройною агресією Росії проти України.

Враховуючі самостійність дослідження, отримані нові результати, оригінальність експериментальних даних та результати перевірки рукопису дисертації за допомогою автоматизованої системи *Unichек*, можна зробити висновок про дотримання Золочевською О.Ф. всіх принципів академічної доброчесності.

Враховуючи вищенаведене, вважаю, що Золочевська Ольга Федорівна заслуговує присудження наукового ступеня доктора філософії з спеціальності 011 – «Педагогіка».

Головуючий засідання, доктор педагогічних наук, професор Олена Іванівна Кравченко:

– Шановні присутні, чи є запитання до наукового керівника? Запитань немає.

Запрошуються до слова рецензенти, які ретельно попрацювали з дисертаційною роботою.

Я запрошую до слова першого рецензента **Сорочан Тамару Михайлівну**, доктора педагогічних наук, професора, директора Центрального інституту післядипломної освіти ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України.

Рецензент Сорочан Тамара Михайлівна, доктор педагогічних наук, професор:

– Шановні колеги! Я познайомила дуже уважно з роботою Золочевської Ольги Федорівни.

Актуальність теми дослідження зумовлена кардинальними змінами, що простежуються в системі загальної середньої освіти і висувають нові вимоги до суб'єктів освітньої діяльності, а також зростанням соціального та педагогічного значення проблеми управління розвитком науково-методичної компетентності (НМК) вчителів початкової школи. Для конкретизації основних аспектів актуальності проблеми авторка виокремлює суперечності, що передбачає вирішити в процесі дослідження. Підкреслено значення нормативно-правових та науково-методичних документів міжнародного та всеукраїнського рівня, покладених в основу дослідження.

Вважаємо достатньо обґрунтованою актуальність теми дисертаційного дослідження і позитивно відзначаємо прагнення авторки сприяти формуванню нової генерації педагогів початкової школи – конкурентоспроможних, креативних, соціально адаптованих та ініціативних, що прагнуть до професійного зростання, саморозвитку, орієнтуючись на потреби держави і громади, опановувати педагогічні інновації, застосовувати інтерактивні педагогічні технології.

Зв'язок теми дослідження з науковими програмами, планами, темами.

Тему дисертаційного дослідження затверджено на вченій раді Державного вищого навчального закладу «Університет менеджменту освіти» НАПН України (протокол № 2 від 22.02.2022 р.) і погоджено Міжвідомчою радою з координації досліджень у галузі освіти, педагогіки і психології НАПН України (протокол № 2 від 29.04.2022 р.).

Ступінь обґрунтованості положень, висновків і рекомендацій, поданих у дисертації вважаємо достатнім. Це забезпечено визначенням наукового апарату, доббором методів відповідно до завдань, джерельною базою, проведеним експериментом та інтерпретацією його результатів, напрацюванням значного обсягу практичного матеріалу.

Наукова новизна дослідження полягає в тому що:

– *уперше* визначено та теоретично обґрунтовано організаційно-методичні умови управління розвитком НМК учителів початкової школи:

- створення творчого освітнього медіа простору (створення шкільного науково-методичного освітнього простору для розширення поля можливих науково-дослідницьких, творчих дій, проживання в цьому просторі зустрічей, подій, ситуацій, педагогічних обставин);
- створення позитивного психолого-емоційного клімату в педагогічному колективі (облаштування творчого розвивального укладу шкільного життя початкової школи);
- створення ситуації успіху професійної комунікації педагогів початкової школи (організація спільного пошуку робочих орієнтирів, міжособистісних зустрічей і діалогу, співтворчості, співпраці в педагогічному колективі початкової школи);
- вектори розвитку інноваційної науково-методичної активності (використання досвіду інноваційної науково-методичної педагогічної та управлінської діяльності початкової школи);

- позиціонування суб'єкт-суб'єктної діяльності в педагогічному колективі (впровадження активних та інтерактивних методів, технологій, форм науково-методичного, професійно-особистісного розвитку вчителів початкової школи в напрямі розвитку НМК);
- експертно-аналітична умова (експертна оцінка та аналіз розвитку НМК учителів початкової школи засобами моніторингу, рефлексії, гуманітарної експертизи);

– розроблено «Індивідуальну освітню траєкторію» розвитку НМК учителя початкової школи (шлях педагога щодо виконання індивідуальної програми, що становить комплекс заходів, розроблених з урахуванням його потреб і можливостей, які забезпечують результативне професійне зростання);

– розроблено й експериментально перевірено модель управління розвитком НМК учителів у системі методичної роботи початкової школи, що розкриває зміст, технології, оцінки результативності досліджуваного процесу і створена як цілісна система взаємодії концептуально-цільового, змістового, організаційно-процесуального й аналітико-результативного компонентів на засадах авторської діагностики стану сформованості управління розвитком НМК учителів початкової школи на базі платформи Rediker Software в рамках авторського проєкту «Альфа» із застосуванням Інтерактивної панелі AdminPlus. Детальна інформація про проєкт на сайті <https://www.proektalpha.com/>.

– уточнено сутність, структурні компоненти НМК (мотиваційно-ціннісний, теоретико-методологічний, технологічний, рефлексивний); критерії (мотиваційно-акмеологічний: ціннісне ставлення до професійної діяльності, усвідомлення суспільної значущості педагогічної праці та її гуманістичної сутності; когнітивний: ступінь оволодіння професійними знаннями (предметними, методологічними, психолого-педагогічними, методичними, науковими); діяльнісний: система наукових, дослідницьких, методичних умінь і навичок, необхідних для здійснення творчих задумів; контрольно-оцінний: здатність до критичного аналізу, осмислення й оцінки власної науково-методичної професійної діяльності з метою підвищення її ефективності); показники та рівні (ситуативно-інтуїтивний, нормативно-репродуктивний, активно-пошуковий, творчо-інтелектуальний) розвитку НМК учителів початкової школи.

Практичне значення полягає в апробації та впровадженні інноваційної методики діагностування стану сформованості компонентів управління розвитком НМК учителів початкової школи на базі платформи Rediker Software в рамках авторського проєкту «Альфа» із застосуванням Інтерактивної панелі AdminPlus; оновленні навчально-методичного забезпечення для розвитку НМК учителів початкової школи; розробленні, апробації та впровадженні в систему методичної роботи рекомендацій щодо управління розвитком НМК учителів початкової школи.

Основні положення дисертації можуть бути використані в управлінні розвитком науково-методичної компетентності вчителів

початкової школи в умовах методичної роботи, у підвищенні кваліфікації, а також для наукових досліджень за спорідненими проблемами.

Вважаємо достатнім **рівень апробації, повноту викладення в наукових публікаціях** основних положень і практичних результатів дисертаційної роботи, які обговорювались на міжнародних наукових конференціях і заходах освітніх виставок.

Основні положення та результати наукового дослідження представлено у 6 одноосібних наукових публікаціях автора, з яких 5 відображають основні наукові результати дисертації, 1 – методичні рекомендації.

Структура й обсяг дисертації. Робота складається з трьох розділів, висновків до кожного розділу, загальних висновків, списку використаних джерел, додатків. Загальний обсяг дисертації – 243 сторінки, із них 193 сторінки – основний текст; 16 таблиць і 10 рисунків на 18 сторінках. Список використаних джерел містить 189 найменувань, із них 12 – іноземними мовами.

Упровадження результатів дослідження здійснювалося в Полтавському обласному інституті післядипломної педагогічної освіти ім. М. В. Остроградського, Основ'янському районному управлінні освіти Харківської міської ради Харківської області, чотирьох закладах загальної середньої освіти, що засвідчено відповідними довідками.

Аналіз дисертаційної роботи О.Ф. Золочевської дає підстави для висновку, що в ході дослідження на основі аналізу наукових джерел і здобутків попередніх дослідників проблеми управління розвитком НМК учителів початкової школи автором було виокремлено такі її складники, як когнітивний, змістовий та процесуальний, що віддзеркалюють як функціональні обов'язки, так і особистісні якості вчителів. У дослідженні поняття «управління розвитком науково-методичної компетентності учителів закладів освіти» розглядається як складний, багатогранний, педагогічно спрямований процес, характерними ознаками якого є керованість, організованість, передбачуваність і завершеність результатів. Дослідниця розглядає НМК учителів початкової школи як системне знання про принципи і способи практико-орієнтованих педагогічних дій, цілісне розуміння механізмів власної діяльності. Вона доводить, що в умовах дефіциту практико-орієнтованого знання стосовно того, як успішно вчити, розвивати, виховувати учнів молодшого шкільного віку в змісті методичної роботи початкової школи мають істотно змінитися просвітницький та управлінський складники. Ми погоджуємося з такою позицією, зважаючи на досвід реалізації Концепції «Нова українська школа».

Ґрунтуючись на характеристиці поняття «науково-методична компетентність вчителя початкової школи», авторка визначила компоненти НМК педагога початкових класів, до яких віднесено мотиваційно-ціннісний, теоретико-методологічний, технологічний, рефлексивний, а також критерії її сформованості, що складаються з мотиваційно-акмеологічного, когнітивного, діяльнісного, контрольного-оцінного. Критерії у свою чергу характеризуються

сукупністю показників, що дозволяють встановити рівні розвитку НМК учителів початкової школи.

Для діагностування сформованості НМК учителів початкової школи дисертанткою використано сучасний цифровий інструментарій на базі платформи Rediker Software в рамках авторського проекту «Альфа» із застосуванням Інтерактивної панелі AdminPlus, що підвищує вірогідність результатів проведеного дослідження.

Важливим здобутком проведеного дослідження вважаємо визначення й обґрунтування організаційно-методичних умов управління розвитком НМК учителів у системі методичної роботи початкової школи. Погоджуємося з висновками авторки, що до них можна віднести такі: створення творчого освітнього (медіа) простору, створення позитивного психолого-емоційного клімату в педагогічному колективі, створення ситуації успіху професійної комунікації педагогів початкової школи, вектори розвитку інноваційної науково-методичної активності, позиціонування суб'єкт-суб'єктної діяльності в педагогічному колективі, експертно-аналітична умова. Зазначені умови детально характеризуються в дисертації і віддзеркалюють сучасні тенденції науково-методичної роботи.

Одним із вагомих результатів дослідження є розроблення й експериментальна перевірка моделі управління розвитком НМК учителів у системі методичної роботи початкової школи, що розкриває зміст, технології, оцінки результативності досліджуваного процесу і створена як цілісна система взаємодії концептуально-цільового, змістового, організаційно-процесуального та аналітико-результативного компонентів. Це детально охарактеризовано у підрозділі 2.3. Результати експерименту опрацьовані методами математичної статистики, що засвідчує їхню вірогідність.

Відповідно до завдань дослідження розроблені методичні рекомендації щодо управління розвитком НМК учителів у системі методичної роботи, які пройшли належну апробацію.

Оцінюючи зміст та основні положення дисертації, її завершеність та відповідність встановленим вимогам, констатуємо, що представлене дисертаційне дослідження є самостійною науковою працею, в якій висвітлено авторські ідеї та розробки відповідно до мети і завдань дослідження. Робота містить методологічні, теоретичні, методичні положення та висновки, обґрунтовані, розроблені й сформульовані автором особисто. Подані в дисертації ідеї, положення, гіпотези інших авторів мають відповідні посилання і використані з метою глибокого розкриття теми дослідження. Найбільш суттєві результати викладені у висновках відповідно до завдань дослідження. У цілому робота відповідає вимогам до її оформлення.

Аналіз дисертаційної роботи та поданих матеріалів дозволяє стверджувати, що її авторка О.Ф. Золочевська виявила належний рівень теоретичної підготовки доктора філософії, сформованості вченої і готовності до наукової діяльності.

Не знижуючи загальної позитивної оцінки дисертації, вважаємо за доцільне висловити такі дискусійні положення і зауваження.

1. Варто підтвердити відсутність порушень академічної доброчесності перевіркою на унікальність тексту і надати відомості про це у вступі.

2. Вважаємо за доцільне, виходячи з теми дослідження, більше уваги приділити особливостям управління розвитком НМК, зокрема, зазначити його місце у загальній структурі управління, більш глибоко розкрити специфіку управління НМК учителів початкової школи на різних рівнях, охарактеризувати функції управління, такі, як планування, координація, контроль, аналіз тощо.

3. На нашу думку, у підрозділі 1.1. потребують більш чіткого узагальнення і поглибленої характеристики методологічні засади дослідження. Понятійний апарат дослідження включає такі терміни, як розвиток, акмеологія, творчий освітній медіа простір, інноваційні технології тощо, проте відповідні методологічні підходи не охарактеризовані.

4. У таблиці 3.1. «Рейтинг професійних ускладнень і особистісних проблем педагогів початкової школи під час здійснення науково-методичної діяльності» (С.118) наведено такі ускладнення, як «відчуття самотності в сімейній сфері», «психофізичні та нервово-емоційні перевантаження», «дефіцит суспільного визнання» та інші, які виходять за межі дослідження і не підлягають впливу управління розвитком НМК. Тому неможливо встановити їхню кореляцію з предметом дослідження.

5. Доцільно в тексті дисертації більше акцентувати увагу на висвітленні ознак новизни, чітко представити їх у висновках до розділів і у загальних висновках.

6. Слід приділити увагу назвам рисунків. Так, Рис. 3.1. (С.123) має назву «Візуалізація відсоткового значення...», що безпідставно ускладнює сприйняття тексту і сутності інформації.

7. Робота має певні технічні недоліки, у тексті наявні граматичні і стилістичні помилки.

Загальний висновок. Дисертаційна робота Золочевської Ольги Федорівни «Управління розвитком науково-методичної компетентності вчителів початкової школи» є завершеною, цілісною науковою кваліфікаційною роботою, яка має наукову новизну, теоретичне і практичне значення, відповідає чинним вимогам, зокрема, «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016р. № 261 (зі змінами); «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022р. № 44, а її авторка заслуговує на присудження ступеня доктора філософії з галузі знань.

Головуючий засідання, доктор педагогічних наук, професор Олена Іванівна Кравченко:

– Дякуємо, шановна Тамаро Михайлівно. Шановні присутні, чи є запитання до рецензента? Запитань немає. Я запрошую до слова другого рецензента **Кравченко Ганну Юріївну**, доктора педагогічних наук, професора, директора Центрального інституту післядипломної освіти ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України.

Рецензент Кравченко Ганна Юріївна, доктор педагогічних наук:

– Шановні колеги! Я познайомилася дуже уважно з роботою Золочевської Ольги Федорівни.

1. Актуальність теми виконаної роботи та зв'язок із відповідними планами галузей науки. Дисертаційна робота Золочевської Ольги Федорівни за темою «Управління розвитком науково-методичної компетентності вчителів початкової школи» визначається тим, що в умовах трансформації національної системи освіти саме вчителі є найважливішими агентами змін у здійсненні освітніх реформ. Подвійна роль учителя в освітній реформі як суб'єкта й об'єкта реформування робить розвиток професійної майстерності вчителя актуальною сферою, яка все більше привертає увагу теоретиків і практиків освіти. Аналіз останніх психолого-педагогічних досліджень показує, що більшість науковців і дослідників не мають єдиного бачення змісту та підходу до розвитку професійної компетентності вчителів, зокрема початкової школи в системі методичної роботи, зокрема науково-методичної роботи.

Актуальність проблеми доведено авторкою та конкретизовано в науковому апараті дослідження, що відповідає вимогам та є самостійним для розв'язання всіх поставлених завдань, окреслених дисертанткою. Визначена авторкою логіка відповідає науковій проблемі та спрямована на системне її розв'язання.

Тему дисертаційного дослідження затверджено на вченій раді Державного вищого навчального закладу «Університет менеджменту освіти» НАПН України (протокол № 2 від 22.02.2022 р.) і погоджено Міжвідомчою радою з координації досліджень у галузі освіти, педагогіки і психології НАПН України (протокол № 2 від 29.04.2022 р.).

2. Обґрунтованість наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації. Обґрунтованість наукових положень, висновків і рекомендацій дисертації забезпечується застосуванням у ході її виконання методології, мети та завдань, а також відповідає специфіці об'єкта й предмета дослідження, що підтверджується застосуванням необхідного комплексу методів дослідження, відповідною джерельною базою, кількісною обробкою та якісним аналізом, а також практичним впровадженням дослідницьких результатів.

Для досягнення мети й завдань в роботі було використано теоретичні та емпіричні методи дослідження. Сформована авторкою джерельна база відзначається різноманітністю й достатньою структурною повнотою. Вона

включає 183 найменувань, з них 12 – зарубіжних джерел іноземною мовою, що слугує доказом інформативності та валідності представленої роботи.

Наукові положення, висновки й рекомендації, сформульовані в дисертації, обґрунтовані апробацією результатів дослідження.

3. Найбільш суттєві наукові результати, що містяться в дисертації.

У дисертаційній роботі Золочевської Ольги Федорівни вперше: визначено та теоретично обґрунтовано *організаційно-методичні умови управління розвитком НМК учителів початкової школи*, а саме: *створення творчого освітнього медіа простору* (створення шкільного науково-методичного освітнього простору для розширення поля можливих науково-дослідницьких, творчих дій, проживання в цьому просторі зустрічей, подій, ситуацій, педагогічних обставин); *створення позитивного психолого-емоційного клімату в педагогічному колективі* (облаштування творчого розвивального укладу шкільного життя початкової школи); *створення ситуації успіху професійної комунікації педагогів початкової школи* (організація спільного пошуку робочих орієнтирів, міжособистісних зустрічей і діалогу, співтворчості, співпраці в педагогічному колективі початкової школи); *вектори розвитку інноваційної науково-методичної активності* (використання досвіду інноваційної науково-методичної педагогічної та управлінської діяльності початкової школи); *позиціювання суб'єкт-суб'єктної діяльності в педагогічному колективі* (впровадження активних та інтерактивних методів, технологій, форм науково-методичного, професійно-особистісного розвитку вчителів початкової школи в напрямі розвитку НМК); *експертно-аналітична умова* (експертна оцінка та аналіз розвитку НМК учителів початкової школи засобами моніторингу, рефлексії, гуманітарної експертизи);

розроблено модель управління розвитком НМК учителів у системі методичної роботи початкової школи.

4. Значення для науки і практики одержаних автором результатів.

Практичне значення результатів дослідження полягає в розробці методичних рекомендацій щодо управління розвитком НМК учителів у системі методичної роботи транслюють положення, згідно з якими буде забезпечуватися ефективність роботи методичної служби початкової школи. Впровадження діагностичного інструментарію в практику роботи закладів загальної середньої освіти для дослідження стану сформованості НМК в учителів початкової школи на базі платформи Rediker Software в рамках авторського проєкту «Альфа» із застосуванням Інтерактивної панелі AdminPlus.

5. Основні положення дисертаційного дослідження впроваджено в процес роботи методичної служби Полтавського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти ім. М. В. Остроградського (довідка про впровадження результатів дисертаційного дослідження № 15 від 15.02.2021 р.), Основ'янського районного управління освіти Харківської міської ради Харківської області (довідка про впровадження результатів

дисертаційного дослідження № 75 від 16.02.2021 р.), Запорізької загальноосвітньої школи I–III ступенів № 94 Запорізької міської ради Запорізької області (довідка про впровадження результатів дисертаційного дослідження № 01-27/19 від 15.02.2021 р.), опорного закладу Решетилівської філії I ступеня «Решетилівський ліцей імені І. Л. Олійника Решетилівської міської ради» Запорізької області (довідка про впровадження результатів дисертаційного дослідження № 01-23/14 від 15.02.2021 р.), Харківської загальноосвітньої школи I–III ступенів № 92 Харківської міської ради Харківської області імені П. П. Набойченка (довідка про впровадження результатів дисертаційного дослідження № 01-52/50-22 від 17.02.2021 р.), Комунального закладу «Харківська гімназія № 13» Харківської міської ради Харківської області (довідка про впровадження результатів дисертаційного дослідження № 70 від 17.02.2021 р.).

6. Оцінка структури та змісту дисертації. Дисертація складається зі вступу, трьох розділів, висновків до розділів, загальних висновків, списку використаних джерел до кожного розділу, разом – 183 джерела, з них зарубіжних джерел – 12 та 6 додатків. Повний текст дисертації складає 229 сторінок, основний зміст роботи викладений на 178 сторінках. Робота містить 16 таблиць та 10 рисунків.

У вступі обґрунтовано актуальність виконаного дослідження; указано на зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами; визначено об'єкт, предмет, мету, завдання і методи дослідження; висвітлено наукову новизну і практичне значення результатів дослідження; представлено апробацію та впровадження результатів дослідження; зазначено особистий внесок здобувача; подано структуру й обсяг дисертаційної роботи.

У першому розділі «Проблема управління розвитком науково-методичної компетентності вчителів початкової школи в педагогічній теорії та практиці» окреслено вимоги до змістової і процесуальної складових науково-методичної компетентності учителів початкової школи; розглянуто науково-методичну компетентність учителів початкової школи як здобуття нових знань, набуття умінь і досвіду і як перебудову, зміну вже сформованих уявлень про здійснення освітнього процесу в початковій школі; охарактеризовано основні поняття з проблеми дослідження: «розвиток» «компетентність», «методична робота», «науково-методична робота»; «управління розвитком НМК учителів початкової школи». Проаналізовано стан досліджуваної проблеми розвитку науково-методичної компетентності вчителів в системі методичної роботи початкової школи, на основі якого авторкою виділено її особливості.

У другому розділі «Теоретичні засади управління розвитком науково-методичної компетентності вчителів початкової школи» на основі аналізу видів науково-методичної діяльності, компетенцій та змісту науково-методичної роботи вчителів початкових класів визначено критерії, показники та рівні науково-методичної компетентності вчителів початкової школи. Виокремлено організаційно-методичні умови управління розвитком науково-методичної компетентності вчителів початкової школи та надано повну

характеристику.

Обґрунтовано модель управління розвитком науково-методичної компетентності вчителів початкової школи. Модель управління розвитку НМК учителів початкової школи розкриває авторське бачення змісту, технології, комплексу організаційно-методичних умов, оцінки результативності досліджуваного процесу і будується як цілісна система концептуально-цільового, змістового, організаційно-процесуального та аналітико-результативного компонентів (рис. 2.1). Авторка роботи розкрила значення проектування індивідуального маршруту розвитку НМК учителів початкової школи, що виокремлює індивідуальний маршрут та визначає роль супроводжуючого на кожному етапі професійного становлення вчителя (табл. 2.6).

У третьому розділі «Експериментальне дослідження управління розвитком науково-методичної вчителів початкової школи» авторкою визначено етапи організації та проведення експерименту: діагностичний, констатувальний і формувальний. Розкрито їх зміст. Дослідницею для проведення експериментального дослідження було обрано 285 вчителів початкової школи з різних міст України (м. Запоріжжя, м. Полтава, м. Харків). З метою визначення актуального стану розвитку НМК учителів розроблено авторський діагностичний інструментарій, де ступінь сформованості компетентності оцінювався за кількістю балів, що перевірялися «ключем». Розроблено чотири комплексні анкети, які були використані на базі платформи Rediker Software в рамках авторського проекту «Альфа» із застосуванням Інтерактивної панелі AdminPlus, яка показала достовірні результати та прогрес. Здійснений аналіз авторкою наукової літератури засвідчив відсутність методичних матеріалів для всебічного виміру сформованості досліджуваної компетентності. Поданий порівняльний аналіз емпіричного показника F-критерію в КГ та ЕГ з визначеними межами $F_{krit} 1,7-1,3$ за всіма компонентами показав, що F_{emp-KG} із значенням від 0,89 до 1,02 виходить за вказані межі, а F_{emp-EG} з показником від 1,3 до 1,33 підтверджує достовірність результатів.

Подано методичні рекомендації для організації управління розвитком НМК учителів у системі методичної роботи початкової школи, які адресовані методистам, педагогам-практикам.

Отже, здійснений аналіз дозволяє констатувати, що дисертаційна робота за структурою, змістом, обґрунтованістю основних положень, висновків є самостійним дисертаційним дослідженням.

7. Повнота висвітлення результатів в опублікованих працях. Основні результати дослідження опубліковано у 6 публікаціях автора (2 з них надруковано в наукових зарубіжних виданнях).

8. Дотримання академічної доброчесності в дисертації та наукових публікаціях. Відсутність (наявність) академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації.

Експертиза тексту дисертаційного дослідження та його результатів (висновків, пропозицій та рекомендацій) дає підстави стверджувати, що

Золочевською Ольгою Федірівною було дотримано загальних вимог та вимог академічної доброчесності. Дисертанткою відповідним чином оформлені посилання на наукові та документальні джерела, статистичні матеріали. Анотація поданого дисертаційного дослідження є характеристикою роботи, відображає мету та новизну наукової праці. Зміст анотації не містить інформацію, яка була б відсутня у тексті дисертації.

9. Дискусійні положення та зауваження до змісту дисертації. Позитивно оцінюючи дисертаційне дослідження Золочевської Ольги Федірівни, вважаємо за доцільне висловити окремі **зауваження та побажання:**

1. В деяких місцях дисертаційного дослідження спостерігається відсутність логічного зв'язку між його частинами та брак обґрунтованості представленої інформації. Наприклад, Розділ 1., п.1.1. С. 36-38; не зовсім зрозумілим є звідкіля виникла аргументація висновку «у межах нашого дослідження управління розвитку НМК учителів початкових класів будемо розуміти як цілеспрямований алгоритмізований процес зміни рівня розвитку НМК педагогів, що містить низку послідовних етапів: концептуально-цільовий, змістовий, організаційно-процесуальний, аналітико-результативний». С. 49-50. Наприклад, відсутня логіка пояснення визначення видів науково-методичної діяльності, компетенції та змісту науково-методичної діяльності вчителів початкових класів с. 62 (табл.2.1). Наприклад, із змісту «Перелік таких видів діяльності має спиратися на цілісне, системне бачення педагогічного процесу. Системоутворювальним і регуляційним фактором професійної діяльності вчителя початкової школи в умовах впровадження ідей НУШ має стати НМК. Відповідно до встановлених видів компетентностей виділяють компетенції: ключові (мета, рівень змісту освіти); надпредметні (певні предмети й освітні галузі); предметні (стосуються конкретного змісту), зроблено *авторське визначення поняття «науково-методична компетентність – це сукупність характеристик особистості вчителя, що дає змогу цілісно реалізувати систему мотиваційно-ціннісного ставлення до побудови та організації педагогічного процесу початкової школи (як об'єкта його професійної діяльності) на основі використання методів наукового пізнання».* С. 65.

2. У дисертації на с. 62 (табл. 2.1) авторка визначає види науково-методичної діяльності, одним із яких виокремлено *конструктивний*. Не зрозумілим є визначення його змісту: *уміння планувати спільну з учнями діяльність, забезпечувати продуктивність роботи на основі раціонального аналізу, роз'яснення цілей учневі і організації прийняття цілей учнем; вміти трансформувати предметний зміст відповідно до потреб кожного учня, тобто вибудувати індивідуальну освітню траєкторію; уміння створювати атмосферу, що сприяє активізації освітнього процесу.* Як відомо до завдань методичної роботи віднесено: підвищення наукового рівня вчителя; підготовка вчителя до засвоєння ним змісту нових програм і технологій їх реалізації; постійне ознайомлення з досягненнями психолого-педагогічних дисциплін і методик викладання; вивчення і втілення у шкільну практику

передового педагогічного досвіду, творче використання перевірених рекомендацій: збагачення новими, прогресивними і досконалими методами і засобами навчання; постійне вдосконалення навичок самостійної роботи вчителя, надання йому кваліфікаційної допомоги як у питаннях теорії, так і в практичній діяльності, у підвищенні результативності його педагогічної праці. Зміст науково-методичної діяльності вчителів початкових класів конструктивного виду розкриває роботу з учнями – професійну компетентність вчителя. Доцільним на нашу думку є розкриття саме змісту у контексті розвитку НМК саме вчителя, але не вплив його професійної діяльності на розвиток учнів тощо.

3. У розділі 2. потребує доповнення змісту табл. 2.1 таким видом діяльності, як *інноваційний*, що спрямований на створення та вдосконалення конкурентоздатних технологій, трансформацію наукових досліджень і розробок у практичну діяльність вчителя. Отже, у організаційно-методичних умовах авторкою визначається умова наявності векторів розвитку *інноваційної науково-методичної активності*, змістом, якого є використання досвіду інноваційної науково-методичної педагогічної та управлінської діяльності початкової школи. Також це зазначено у змісті моделі Рис. 2.1. Модель управління розвитком НМК педагогів початкової школи.

Доречним, на нашу думку, було б додати і такий вид діяльності, як *інформаційно-комунікативний*, що передбачає обмін і передавання інформації, завдяки яким стають можливими збагачення досвіду, нагромадження знань, оволодіння діяльністю, узгодження дій та взаєморозуміння учасників освітнього процесу.

4. Не викликає зауважень, але потребує звернення уваги на поданий авторкою перелік активних та інтерактивних технологій та форм розвитку НМК педагогів початкової школи (табл. 2.5). На нашу думку, в епоху цифровізації необхідно було б звернути увагу на такі технології, як: мультимедійні технології, експірієнс-технології, технології мережевої взаємодії, педагогічний коучинг.

5. У змісті Розділу 3, авторкою зазначається, що розроблено «Індивідуальну освітню траєкторію» НМК учителя початкової школи С. 169. Потребує уточнення у якій формі вона розробляється та подається для використання.

6. Вважаємо, що у поданих методичних рекомендаціях для організації управління розвитком НМК учителів у системі методичної роботи початкової школи (Розділ III, пп.3.3), які адресовані методистам, педагогам-практикам, не обхідно звернути увагу на керівників закладів загальної середньої освіти та їх заступників, зокрема заступників початкової школи. Саме вони створюють умови для ефективного розвитку НМК учителів початкової школи.

7. Зауваження викликають терміни подання довідок про впровадження результатів дослідження: Основ'янського районного управління освіти Харківської міської ради Харківської області (довідка про впровадження результатів дисертаційного дослідження № 75 від 16.02.2021 р.), Запорізької загальноосвітньої школи I–III ступенів № 94 Запорізької міської ради

Запорізької області (довідка про впровадження результатів дисертаційного дослідження № 01-27/19 від 15.02.2021 р.), опорного закладу Решетилівської філії I ступеня «Решетилівський лицей імені І. Л. Олійника Решетилівської міської ради» Запорізької області (довідка про впровадження результатів дисертаційного дослідження № 01-23/14 від 15.02.2021 р.), Харківської загальноосвітньої школи I–III ступенів № 92 Харківської міської ради Харківської області імені П. П. Набойченка (довідка про впровадження результатів дисертаційного дослідження № 01-52/50-22 від 17.02.2021 р.), Комунального закладу «Харківська гімназія № 13» Харківської міської ради Харківської області (довідка про впровадження результатів дисертаційного дослідження № 70 від 17.02.2021 р.). Терміни довідок визначені 2021 роком, на разі 2024 рік.

Також доцільним є звернення уваги на терміни проведення експериментального дослідження, авторка зазначає, що для реалізації мети дослідження – забезпечення ефективного управління розвитком НМК учителів початкової школи – було організовано проведення педагогічного експерименту, що було реалізовано впродовж 2017–2020 рр. у три етапи. Але пройшло вже майже 4 роки, в системі освіти, зокрема в початковій школі, відбулися зміни. Це може вплинути на результати експерименту.

8. У бібліографічному описі спостерігаються деякі порушення стандартних вимог, робота потребує коректорських правок і редагування, трапляються непоодинокі орфографічні, пунктуаційні, стилістичні огріхи, що порушують органіку наукового стилю. Зокрема, у списку літератури бракує посилання на сучасні публікації: наявні 18 публікацій 2019–2023 рр., з них 5 авторських публікацій. Усього подано у переліку списку літератури 183 джерела.

Висловлені зауваження мають рекомендаційний характер, однак деякі з них потребують виправлення.

Робота виконана на належному фаховому рівні. Завдання, розв'язання яких передбачала дисертантка для реалізації поставленої мети, виконані. Відтак і мета роботи досягнута.

10. Висновок

З урахуванням усього зазначеного вище вважаю, що дисертація «Управління розвитком науково-методичної компетентності вчителів початкової школи», виконана Золочевською Ольгою Федіривною для здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки», є завершеною, цілісною науковою кваліфікаційною працею, має наукову новизну, теоретичне та практичне значення, відповідає чинним вимогам наказу МОН України №40 від 12.01.2017 р, «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 44 від 12 січня 2022 р. (зі змінами та доповненнями №34 від 21 березня 2022 року), і може бути рекомендована до захисту на здобуття наукового ступеня доктора філософії галузі знань 01 – «Освіта/Педагогіка» за

спеціальністю 011 – «Освітні, педагогічні науки», а її авторка, Золочевська Ольга Федорівна, заслуговує на присудження наукового ступеня доктора філософії галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка», за спеціальністю 011 – «Освітні, педагогічні науки».

Головуючий засідання, доктор педагогічних наук, професор Олена Іванівна Кравченко:

– Дякуємо, шановна Ганно Юріївно. Шановні присутні, чи є запитання до рецензента? Запитань немає. Дякуємо! Переходимо до публічного обговорення дисертації. Для участі в дискусії запрошуються всі присутні.

У ході дискусії брали участь та виступили:

Ануфрієва Оксана Леонідівна, завідувач аспірантури ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» кандидат педагогічних наук, доцент кафедри, повідомила про відповідальне ставлення дисертантки до навчання та написання роботи під час проходження всього курсу навчання в аспірантурі. Відзначила практико-орієнтовану спрямованість наукової роботи.

О.Л. Ануфрієва підтримала дослідження, оскільки тема є актуальною, а дисертанткою досягнута мета та виконані поставлені задачі в роботі. Вона зазначила, що всі складові освітньої програми Золочевська Ольга Федорівна виконала на відмінно. Брала участь у XI Міжнародній науково-практичній конференції «Європейська інтеграція вищої освіти України в контексті болонського процесу. Відновлення: виклики, підходи та інструменти» та у всіх запропонованих заходах. Побажала успіхів під час захисту.

Гладкова Валентина Миколаївна, доктор педагогічних наук, професор підтримала роботу та зазначила, що дисертантка має достатній рівень підготовленості та пропонувала рекомендувати роботу до розгляду в разовій спеціалізованій вченій раді.

Отамась Інна Григорівна, к. істор. н., доцент, доцент кафедри професійної та вищої освіти ЦППО ДЗВО «Університет менеджменту освіти», проректор з наукової роботи та цифровізації.

Звернула увагу на актуальність теми наукової роботи. Висловила побажання щодо рекомендацій з покращення дисертаційного дослідження. Побажала успіху під час проходження захисту.

Кравченко Ганна Юріївна, доктор педагогічних наук, професор зазначила, що робота цікава, охоплює багато аспектів, має методичні рекомендації. Рекомендує підтримати роботу щодо її розгляду в разовій спеціалізованій вченій раді.

Тимошко Ганна Миколаївна, доктор педагогічних наук, професор повністю розділяє думку колег, що тема актуальна. Роботу підтримує й пропонує рекомендувати її до розгляду в разовій спеціалізованій вченій раді.

Рябова Зоя Вікторівна, доктор педагогічних наук, професор акцентувала увагу на тому, що робота актуальна, написана відповідно до чинних вимог. Погодилася із усіма пропозиціями, адже галузь початкової освіти дійсно потребує уваги науковців на новому етапі розвитку нашого суспільства. Наголосила на тому, що робота надзвичайно актуальна, але потрібно врахувати пропозиції.

Сорочан Тамара Михайлівна, доктор педагогічних наук, професор зазначила, що роботу підтримує й пропонує рекомендувати її до розгляду в разовій спеціалізованій вченій раді.

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Золочевської Ольги Федорівни на тему: «Управління розвитком науково-методичної компетентності учителів початкової школи» поданої на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 011 – освітні, педагогічні науки.

Обґрунтування вибору теми дослідження.

Актуальність проблеми дослідження зумовлена кардинальними змінами, що простежуються в системі загальної середньої освіти і висувають нові вимоги до суб'єктів освітньої діяльності; зростанням соціального та педагогічного значення проблеми управління розвитком науково-методичної компетентності вчителів початкової школи та *суперечностями між:*

– зростаючими вимогами суб'єктів освітньої діяльності до управління розвитком науково-методичної компетентності учителів і відсутністю обґрунтованих організаційно-методичних умов щодо реалізації цього процесу в системі методичної роботи початкової школи;

– об'єктивною потребою закладів освіти в учителях, які вирізняються науково-методичною компетентністю, і недосконалістю управління її розвитком в системі методичної роботи початкової школи;

– необхідністю врахування особливостей науково-методичної діяльності вчителів початкової школи та недостатністю усвідомлення індивідуальної траєкторії розвитку науково-методичної компетентності вчителів у системі методичної роботи початкової школи.

Актуальність проблеми дослідження підтверджують такі міжнародні документи: Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року (2016 р.); Державний стандарт початкової загальної освіти (2018 р.); Закон України «Про освіту» (2017р.); Закон України «Про повну загальну середню освіту» (2020р.); «Про фахову передвищу освіту» (2019 р.); Професійний стандарт за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)» (2020 р.) та інші нормативно-правові документи, у яких наголошується на необхідність трансформації усталених поглядів суб'єктів освітньої діяльності на управління розвитком науково-методичної компетентності вчителів у системі методичної роботи початкової школи.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Дисертаційне дослідження виконано у межах дослідження, що реалізується в ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України: «Трансформація професійного розвитку педагогічних і науково-педагогічних працівників в умовах відкритого університету післядипломної освіти» (державний реєстраційний номер УкрНТЕ 0120U104637, дата реєстрації: 30.10.2020 р.).

Тему дисертаційного дослідження «Управління розвитком науково-методичної компетентності учителів початкової школи» затверджено на вченій раді Державного вищого навчального закладу «Університет менеджменту освіти» НАПН України (протокол № 2 від 22.02.2022 р.) і погоджено Міжвідомчою радою з координації досліджень у галузі освіти, педагогіки і психології НАПН України (протокол № 2 від 29.04.2022 р.).

Мета дослідження: розробити та експериментально перевірити модель управління розвитком науково-методичної компетентності вчителів у системі методичної роботи початкової школи.

Мета дослідження зумовила постановку відповідних **завдань**.

1. Розкрити теоретичні аспекти управління розвитком науково-методичної компетентності учителів початкової школи в педагогічній теорії та практиці.

2. Схарактеризувати компоненти, критерії, показники та рівні управління розвитком науково-методичної компетентності учителів початкової школи.

3. Визначити організаційно-методичні умови управління розвитком науково-методичної компетентності учителів початкової школи.

4. Обґрунтувати та експериментально перевірити модель управління розвитком науково-методичної компетентності учителів у системі методичної роботи початкової школи.

5. Підготувати методичні рекомендації щодо управління розвитком науково-методичної компетентності учителів початкової школи.

Об'єкт дослідження: управління розвитком компетентності учителів у закладах загальної середньої освіти.

Предмет дослідження: управління розвитком науково-методичної компетентності учителів початкової школи.

Для розв'язання завдань і досягнення мети використано комплекс **методів дослідження:**

– *теоретичні:* аналіз філософської, соціологічної, психологічної, педагогічної, науково-методичної літератури, навчально-методичної документації, законодавчих і нормативно-правових актів – для вивчення поглядів учених і практиків на проблему дослідження, обґрунтування концептуальних засад, програми і методики дослідження; дефінітивний аналіз – для розкриття й уточнення ключових понять; теоретичне моделювання для визначення цілей, завдань, принципів, форм і методів розвитку НМК учителів у системі методичної роботи початкової школи; порівняльний аналіз та узагальнення педагогічного досвіду з проблеми дослідження; систематизація та узагальнення теоретико-методологічних

основ управління розвитком НМК учителів початкової школи – для з'ясування сутності та структури НМК, стану управління її розвитком у системі методичної роботи початкової школи, розроблення й обґрунтування моделі управління розвитком НМК учителів початкової школи, яка розширить знання про об'єкт дослідження;

– *емпіричні – діагностичні*: психолого-педагогічне спостереження, бесіди, анкетування, тестування, письмове опитування, експертне оцінювання – для з'ясування ставлення педагогічних працівників, методистів керівництва закладів освіти до проблеми управління розвитком НМК учителів початкової школи; визначення рівня розвитку НМК учителів початкової школи; педагогічний експеримент (констатувальний, формувальний) з якісним і кількісним аналізом отриманих результатів;

– *методи математичної статистики* – для оброблення та перевірки достовірності результатів експерименту;

– *графічні методи* – для унаочнення і порівняння результатів експериментальної роботи: графічні зображення, таблиці тощо.

Наукова новизна і теоретичне значення результатів дослідження полягають у тому, що *вперше* у вітчизняній педагогічній науці:

– *здійснено* цілісний аналіз проблеми управління розвитком науково-методичної компетентності учителів початкової школи;

– *визначено та схарактеризовано* організаційно-методичні умови управління розвитком науково-методичної компетентності учителів початкової школи (розвиток творчого освітнього науково-методичного простору для розширення поля можливих науково-дослідницьких, творчих дій, проживання в цьому просторі зустрічей, подій, ситуацій, педагогічних обставин; формування позитивного психолого-емоційного клімату в педагогічному колективі; створення ситуації успіху професійної комунікації педагогів початкової школи; інноваційна науково-методична активність управлінської команди закладу загальної середньої освіти; позиціонування суб'єкт-суб'єктної діяльності в педагогічному колективі; експертна оцінка та аналіз розвитку науково-методичної компетентності учителів початкової школи засобами моніторингу, рефлексії, гуманітарної експертизи);

– *розроблено, теоретично обґрунтовано та експериментально перевірено* модель управління розвитком науково-методичної компетентності учителів у системі методичної роботи початкової школи, яка розкриває зміст, технології, оцінки результативності досліджуваного процесу як цілісна система взаємодії концептуально-цільового, змістового, організаційно-процесуального й аналітико-результативного компонентів на засадах авторської діагностики стану сформованості управління розвитком науково-методичної компетентності учителів початкової школи на базі платформи Rediker Software в рамках проекту «Альфа» із застосуванням Інтерактивної панелі AdminPlus;

– *розроблено* «Індивідуальну освітню траєкторію» розвитку науково-методичної компетентності учителя початкової школи (шлях педагога щодо виконання індивідуальної програми, що становить комплекс заходів,

розроблених з урахуванням його потреб і можливостей, які забезпечують результативне професійне зростання);

– *уточнено* зміст основних понять дослідження: «професійний розвиток учителя», «науково- методична компетентність учителя початкових класів», «управління розвитком науково- методичної компетентності учителя початкових класів»;

– *удосконалено* сутність, структурні компоненти науково-методичної компетентності (мотиваційно-ціннісний, теоретико-методологічний, технологічний, рефлексивний); критерії (мотиваційно-акмеологічний, когнітивний, діяльнісний, контроль-оцінний); показники та рівні (ситуативно-інтуїтивний, нормативно-репродуктивний, активно-пошуковий, творчо-інтелектуальний) розвитку науково-методичної компетентності учителів початкової школи;

– *подальшого розвитку* набули ідеї системного підходу до управління розвитком науково-методичної компетентності учителів початкової школи.

Практичне значення одержаних результатів полягає в: *апробації та впровадженні інноваційної методики* діагностування стану сформованості компонентів управління розвитком науково-методичної компетентності учителів початкової школи на базі платформи Rediker Software в рамках авторського проекту «Альфа» із застосуванням Інтерактивної панелі AdminPlus; оновленні навчально-методичного забезпечення розвитку науково-методичної компетентності учителів початкової школи; розробленні, апробації та впровадженні в систему методичної роботи методичних рекомендацій щодо управління розвитком науково-методичної компетентності учителів початкової школи; впровадження діагностичного інструментарію для дослідження стану сформованості науково-методичної компетентності учителів початкової школи .

Отримані результати наукового дослідження використано в розробці навчально-методичного забезпечення ефективності управління розвитку науково-методичної компетентності учителів в умовах методичної роботи початкової школи. Зміст і результати дисертації можуть бути використані науковцями для написання монографій, підручників, посібників з теорії та методики професійної освіти, студентами для виконання магістерських, курсових робіт, дослідниками в розробці концепцій розбудови освітнього процесу в системі післядипломної педагогічної освіти України.

Прогностичний потенціал дослідження може бути основою подальших наукових розвідок, пов'язаних із системою управління освітою та розвитком персоналу в контексті світових інтеграційних і глобалізаційних процесів.

Презентовані методичні рекомендації щодо управління розвитком науково-методичної компетентності вчителів у системі методичної роботи закладів освіти І початкової школи транслиують положення, згідно з якими забезпечуватиметься ефективність роботи методичної служби школи.

Особистий внесок здобувача. Дисертація є самостійною науковою працею, у якій висвітлені власні ідеї і розробки автора, що дозволили вирішити поставлені

завдання. Робота містить теоретичні та методичні положення і висновки, сформульовані дисертанткою особисто. Використані в дисертації ідеї, положення чи гіпотези інших авторів мають відповідні посилання і використані лише для підкріплення ідей здобувачки.

Дотримання академічної доброчесності. Порухень академічної доброчесності в матеріалах дисертації та наукових публікаціях не виявлено. Дисертація перевірена за допомогою UNICHECK

Результати дослідження **впроваджено** в процес роботи методичної служби в: Полтавському обласному інституті післядипломної педагогічної освіти ім. М. В. Остроградського (довідка про впровадження результатів дисертаційного дослідження № 15 від 15.02.2021 р.), Основ'янському районі управління освіти Харківської міської ради Харківської області (довідка про впровадження результатів дисертаційного дослідження № 75 від 16.02.2021 р.), Запорізькій загальноосвітній школі I–III ступенів № 94 Запорізької міської ради Запорізької області (довідка про впровадження результатів дисертаційного дослідження № 01-27/19 від 15.02.2021 р.), опорному закладі Решетилівської філії I ступеня «Решетилівський лицей імені І. Л. Олійника Решетилівської міської ради» Запорізької області (довідка про впровадження результатів дисертаційного дослідження № 01-23/14 від 15.02.2021 р.), Харківській загальноосвітній школі I–III ступенів № 92 Харківської міської ради Харківської області імені П. П. Набойченка (довідка про впровадження результатів дисертаційного дослідження № 01-52/50-22 від 17.02.2021 р.), Комунальному закладі «Харківська гімназія № 13» Харківської міської ради Харківської області (довідка про впровадження результатів дисертаційного дослідження № 70 від 17.02.2021 р.).

Апробація результатів дослідження.

Результати дослідження висвітлено в 6 одноосібних наукових публікаціях автора, з яких 5 відображають основні наукові результати дисертації, 1 – методичні рекомендації.

Список опублікованих праць за темою дисертації

Статті у наукових фахових виданнях України:

(які входять до переліку МОН України)

1. Золочевська О.Ф. Проблема управління розвитком науково-методичної компетентності вчителів закладів освіти першого ступеня в педагогічній теорії та освітній практиці. публікація в науковому виданні: *Імідж сучасного педагога*: електрон. наук. фах. журн. 2020. № 4 (193). С. 20–24. URL: http://isp.poippo.pl.ua/article/view/212380/pdf_70
2. Золочевська О.Ф. Критерії, показники та рівні науково - методичної компетентності вчителів початкової школи. Електронне наукове фахове видання «Адаптивне управління: теорія і практика. Серія «Педагогіка». Випуск № 10 (19), 2020. URL: <https://amtp.org.ua/index.php/journal/article/view/288/260>
3. Золочевська О.Ф. Умови управління розвитком науково-методичної компетентності вчителів початкової школи. Видання «Освіта та розвиток

обдарованої особистості». Випуск № 1, 2021. URL: [http://otr.iod.gov.ua/images/pdf/2021/1/IOD_1\(80\)2021-04-21-45-50.pdf](http://otr.iod.gov.ua/images/pdf/2021/1/IOD_1(80)2021-04-21-45-50.pdf)

4. Золочевська О.Ф. Методика та результати діагностування стану сформованості науково-методичної компетентності вчителів початкової школи. Вісник післядипломної освіти. Серія «Педагогічні науки». 2024. URL: [https://doi.org/10.58442/2218-7650-2024-27\(56\)-39-54](https://doi.org/10.58442/2218-7650-2024-27(56)-39-54)

Статті в іноземних виданнях:

(статті у періодичних наукових виданнях, проіндексованих у базах даних Web of Science Core Collection та/або Scopus)

5. Zolochavska O. Methodical recommendations for managing the development of scientific and methodological competence of primary school teachers. International Journal "Information Models and Analyses" Volume 8, Number 4, © 2019, p. 303-313. URL: <http://www.foibg.com/ijima/vol08/ijima08-04-p01.pdf>

6. Zolochavska O. Problems of development of scientific and methodical competence of teachers in the system of methodical work of primary school. International Journal "Information Models and Analyses" Volume 9, Number 2, © 2020, p. 144-158. URL: <http://www.foibg.com/ijima/vol09/ijima09-02-p03.pdf>

Додаткові статті у наукових виданнях України, що засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

1. Золочевська О. Ф. Стратегічний менеджмент у ракурсі нової української школи. *Педагогічна компаративістика і міжнародна освіта – 2018: трансформації та інновації в освіті у глобалізаційному світі*: матеріали II Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 7–8 черв. 2018 р.). Київ – Дрогобич: Трек-ЛТД, 2018. С. 233–235. URL: https://undip.org.ua/wp-content/uploads/2021/08/pedagogichna-komparatyvistyka-i-mizhnarodna-osvita-2018_v2.pdf

2. Золочевська О. Ф. Освітня політика в рамках європеїзації та глобалізації. *Педагогічна компаративістика і міжнародна освіта—2019: інтернаціоналізація та інтеграція в освіті в умовах глобалізації*: матеріали III Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 30 трав. 2019 р.). Київ – Дрогобич: Трек-ЛТД, 2019. С. 247–248. URL: https://comparlab.org.ua/wp-content/uploads/2020/10/Tezy_Comparative_2019.pdf

3. Золочевська О. Ф. Відкрита післядипломна педагогічна освіта: нові моделі та форми професійного розвитку. *Педагогічна компаративістика і міжнародна освіта 2020: глобалізований простір інновацій*: матеріали IV Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 28 трав. 2020 р.) Київ; Біла Церква: Авторитет, 2020. С. 354–355. URL: https://comparlab.org.ua/wp-content/uploads/2020/09/conf_issue_2020_full.pdf

Структура й обсяг дисертації. Робота складається з трьох розділів, висновків до кожного розділу, загальних висновків, списку використаних джерел, додатків. Загальний обсяг дисертації – 235 сторінок, із них 183 сторінки – основний текст; 16 таблиць і 11 рисунків на 19 сторінках. Список

Характеристика особистості здобувача.

Як особистість Ольга Золочевська є відповідальною, наполегливою, цілеспрямованою людиною. Вона завжди толерантна, цінує саме справедливість і порядність. За часи роботи над дисертаційним дослідженням зарекомендувала себе як високопрофесійну людину, яка здатна вирішувати наукові та професійні завдання на високому рівні. Всі визначені завдання згідно до плану дисертаційного дослідження Золочевська Ольга Федорівна виконала вчасно і згідно з графіком. Вагомою рисою є те що вона постійно знаходиться в науковому пошуку. Вона наполегливо, цілеспрямовано працювала над дисертаційним дослідженням. І показала себе дисциплінованим спеціалістом з високою культурою організації наукової праці.

Дисертаційне дослідження Золочевської Ольги Федорівни на тему «Управління розвитком науково-методичної компетентності учителів початкової школи» є завершеною, цілісною науковою кваліфікаційною роботою, яка має наукову новизну, теоретичне та практичне значення, відповідає вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261 (зі змінами) та вимогам пп. 9, 10, 11 Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 19 травня 2023 р. № 502) і може бути рекомендована до захисту на здобуття наукового ступеня доктора філософії галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка» за спеціальністю 011 «Освітні, педагогічні науки».

Оцінка мови та стилю дисертації. Дисертація виконана фаховою українською мовою, текстове подання матеріалу відповідає стилю науково-дослідної літератури.

Результати голосування щодо рекомендації до захисту дисертації *Золочевської Ольги Федорівни*:

«За» – 14

«Проти» – 1

«Утримались» – 1

У результаті попередньої експертизи дисертації *Золочевської Ольги Федорівни* і повноти публікації основних результатів дослідження

УХВАЛЕНО:

1. Затвердити висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації **Золочевської Ольги Федорівни** на тему: **«Управління розвитком науково-методичної компетентності вчителів початкової школи».**
2. Констатувати, що за актуальністю, ступенем наукової новизни, обґрунтованістю, науковою та практичною цінністю здобутих результатів

«Управління розвитком науково-методичної компетентності вчителів початкової школи».

2. Констатувати, що за актуальністю, ступенем наукової новизни, обґрунтованістю, науковою та практичною цінністю здобутих результатів дисертація Золочевської Ольги Федорівни відповідає спеціальності 011 – освітні педагогічні науки та вимогам **Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)**, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261, пп. 6, 7, 8 **Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії**, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 19 травня 2023 р. № 502).

3. Рекомендувати дисертацію Золочевської Ольги Федорівни на тему: «Управління розвитком науково-методичної компетентності вчителів початкової школи» до захисту на здобуття ступеня доктора філософії у разовій спеціалізованій вченій раді за спеціальністю 011 – освітні педагогічні науки. Презентація Золочевської Ольги Федорівни на 22 стор. додається.

Головуюча на засіданні

Олена КРАВЧЕНКО

Секретар засідання

Тамара ШКОЖ

Ольга Кравченко
Тамара Шкож
підпис
ЗАСВІДЧУЮ:
Діяльність роботи
з персоналом